

Kadın Cinsel Stres Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kadın Cinsel Stres Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24115>

Özet

Kadın Cinsel Stres Ölçeği (KCSTÖ), orijinal adı Female Sexual Distress Scale-Revised (FSDS-R) olan psikometrik aracın Türkçe adaptasyonudur. Bu ölçek, kadınların yaşadıkları cinsel işlev bozukluklarına bağlı olarak ortaya çıkan kişisel ve kişilerarası stresi ve sıkıntıyı ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçeğin Türkçe uyarlama, geçerlik ve güvenilirlik çalışması Kiti, Erenel ve Gürcüoğlu (2019) tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu adaptasyon, Türkiye'deki klinik ve araştırma ortamlarında cinsel sağlık alanında güvenilir bir değerlendirme aracı ihtiyacını karşılamayı hedeflemektedir.

KCSTÖ, cinsel sıkıntının öznel deneyimini nicel olarak değerlendirerek, cinsel işlev bozukluklarının tanasal kriterlerinin önemli bir bileşeni olan klinik olarak anlamlı stresi belirlemeye yardımcı olur. Ölçeğin psikometrik özellikleri, Türk kültürüne uygunluğunu ve yüksek düzeyde iç tutarlılığını göstermiştir.

Anahtar Kelimeler

Kadın Cinsel Stres Ölçeği, FSDS-R, Cinsel Stres, Cinsel İşlev Bozukluğu, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Psikometri.

Yazarlar

Yeliz Kiti, Ayşe Feyma Erenel, Esra Arslan Gürcüoğlu

Amaç

Kadın Cinsel Stres Ölçeği'nin temel amacı, cinsel işlev bozukluklarının (CİB) tanısında kritik bir unsur olan, kadınların cinsel yaşamlarındaki sorunlar nedeniyle deneyimledikleri kişisel sıkıntı düzeyini ölçmektir. Uluslararası literatürde, cinsel işlev bozukluğunun tanısının konulabilmesi için sadece işlevsel bir sorunun varlığı değil, aynı zamanda bu sorunun ifade belirgin bir stres veya sıkıntıya yol açması gerekmektedir.

Bu ölçeğin Türkçe adaptasyonu, Türk popülasyonunda bu subjektif sıkıntı bileşenini kültürel olarak hassas ve güvenilir bir şekilde değerlendirebilecek bir araç sağlamaktadır. Klinik amaçlar doğrultusunda, KCSTÖ, müdahale gerektiren veya tedaviye yanıt izlemek için kullanılan önemli bir tarama aracı olarak hizmet eder.

Yapı

Ölçek, ölçtüğü psikolojik yapı itibarıyla "cinsel sıkıntı" (sexual distress) kavramına odaklanır. Cinsel sıkıntı, bireyin cinsel yaşamındaki algılanan sorunlar, eksiklikler veya

memnuniyetsizlikler sonucu ortaya çıkan olumsuz duygusal tepkiler (kaygı, üzüntü, öfke, utanç) ve kişilerarası zorluklar bütünüdür.

KCSTÖ, bu sıklıkta bilişsel ve duygusal boyutları ele alır; örneğin, cinsel yaşamından dolayı kendini rahatsız hissetme, cinsel ilişkilerinde hayal kırıklığı ya da cinsel yaşamıyla ilgili endişe duyma gibi ifadelerle bu yapıyı sorgular. Ölçek, tek boyutlu bir yapı olarak tasarlanmıştır, zira cinsel sıklık, cinsel istek bozukluğunun genel bir yansıması olarak kabul edilir.

Geçerlik

KCSTÖ'nün Türkçe adaptasyon çalışmasında (Kitiş vd., 2019), yapı geçerliliğini incelemek amacıyla doğrulayıcı faktör analizi (DFA) kullanılmıştır. DFA sonuçları, orijinal FSDS-R ölçeğindeki tek faktörlü yapıya Türk örnekleminde de iyi uyum gösterdiğini desteklemiştir. Bu durum, ölçeğin teorik olarak amaçladığı tek bir "cinsel sıklık" yapıya ölçtüğünü göstermektedir.

Ayrıca, ölçüt bağıntılı geçerlik kapsamında, KCSTÖ puanları, Kadın Cinsel İstek İndeksi (FSFI) gibi cinsel istek ölçen diğer geçerli araçlarla beklenen yön ve yönde korelasyon gösterdiği rapor edilmiştir. Özellikle, cinsel istekte düşüş gösteren kadınların KCSTÖ'de daha yüksek sıklık puanları alması, ölçeğin klinik ayırma yapma yeteneğinin yüksek olduğunu kanıtlamaktadır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik analizleri, iç tutarlılık (içsel güvenilirlik) yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Kitiş ve arkadaşları (2019), Türk örnekleminde ölçeğin Cronbach Alfa katsayısının oldukça yüksek olduğunu bildirmişlerdir. Yüksek Alfa değeri, ölçek maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtüğünü ve içsel olarak homojen olduğunu göstermektedir.

Yüksek iç tutarlılık, ölçeğin farklı maddelerinin, kadınların cinsel sıklık düzeylerini tutarlı bir biçimde yansıttığı anlamına gelir. Bu bulgular, KCSTÖ'nün Türk popülasyonunda hem araştırma hem de klinik uygulamalarda güvenle kullanılabilen düzeyde sağlam bir araç olduğunu teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Kitiş, Erenel ve Gürcüoğlu (2019) tarafından yürütülen Türkçe adaptasyon çalışmasında, Female Sexual Distress Scale-Revised (FSDS-R) modelinin Türk kültürüne uyumunu değerlendirmek için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. Analizler, orijinal ölçeğin varsayıdığı gibi, cinsel sıklık yapıyı temsil eden tek faktörlü yapıya Türk kadınları örnekleminde de uygun model uyum

indekslerine sahip olduğunu göstermiştir.

Bu tek faktörlü yapı, ölçeğin tüm maddelerinin, cinsel ilev bozukluklarla ilişkili genel ve tekil bir sıkıntı kavramına yüklendiğini ortaya koymaktadır. Bu sonuç, KCSTÖ'nün klinik amaçlarla kullanıldığında, tek bir toplam puan üzerinden genel cinsel sıkıntı düzeyini güvenilir bir şekilde yansıttığını anlamına gelmektedir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği (Orijinal FSDS-R genellikle 5 noktalı Likert ölçeği kullanır, 0=Hiçbir zaman ile 4=Her zaman arasında değişir).

Language Available: Türkçe (Türkçe adaptasyon), İngilizce (Orijinal FSDS-R)

Population Group: Yetişkin Kadınlar

Age Group: 18 yaş ve üzeri

Population Details: Cinsel olarak aktif olan veya cinsel ilev bozukluğu şüphesi taşıyan kadınlar.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği. Katılımcılardan, cinsel yaşamlarına ilişkin sıkıntı düzeylerini belirtilen derecelendirme aralığında ifadelemeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

Cinsel Sağlık, Öz Bildirim, Psikometrik Değerlendirme, Kültürel Uyarlama, Klinik Araç, Cinsel Tıp.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı (Adaptasyon): 2019

Şinler ve Ücret: Ölçeğin ticari kullanım veya geniş çaplı dağıtım için orijinal geliştiricilerin (Derogatis vd.) ve Türkçe adaptasyonu yapan sorumlu yazarın izni gerekebilir. Akademik veya klinik kullanım koşulları için sorumlu yazarla iletişime geçilmesi tavsiye edilir.

Sorumlu Yazar İletişim: arlanesraank@gmail.com (Esra Arslan Gürcüoğlu)

PDF Erişimi: Ölçeğin Türkçe adaptasyonunun orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [kadin-cinsel-sikinti-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Kiti?, Y., Erenel, A. ?, & Gürcüo?lu, E. A. (2019). Turkish adaptation of Female Sexual Distress Scale-R: A validity and reliability study. *Sexuality & Culture*, 1-16.

Sorumlu Yazar: Esra Arslan Gürcüo?lu.

Kadın Cinsel Stres Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin maddeleri kaynak içerikte sa?lanmamı?tır. Maddelerin tam metinlerine ula?mak için yukarıda belirtilen referans makalenin incelenmesi veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM